Till Tta Peyron från Angelica

1854

Tisdagen den 31 Oct. 54.

Ida min goda älskade syster!

Mången gång har du med innerlig bön bedit till Gud att han måtte uppsöka mig din stackars syster, från mina villovägar i lifvets öken och återföra mig till det lilla antalet som stridde sin lifsstrid under hans öner lefde och dog i honom – ofta har du bedit att din Angelique skulle bli wärd sitt namn af Christen och måtte få erfara den högsta frid och lycka här på jorden som innesluttas i tron på Jesus. – Ida du har ej bedit förgäfves dina många warma böner för mig, – nu först kan jag tacka dig Ida, för dessa kärleksfulla böner. nu då jag erfarit en aning om hwad ett lif i Gud will säga, nu då jag kommit den ljufliga frid som Christus wunnit åfwen åt mig arma, nu då jag känner kraft och frimodighet till strid och försakelser, nu då jag hoppas wara inträdd på den wäg – omwändelsens och nya födelsens – som du länge vandrat på. Ida, dig kan jag tacka, för din kärlek – men skall wäl någonsin kunna tacka Gud för hans.?



Min sinne har wäl länge warit förberedt på en genomgående förändring. du lade med mycket frid i mitt hjertas jordmån och Frökens samtal har warit som den warma dagg som gifwit dem lif. och nu sist war det Jesu kärlek till sin Frälsare som lik solens strålar kom den swaga wexten att slå ut i blomma. måtte det bli en ewighetsblomma. Den boken, Fröken gaf mig (som icke war författad utan blott öfwersatt från Svenskan af Rosenius) bidrog oändligt mycket att reda mina begrepp om hwad som hörde till omwändelsen. och märkwärdigt nog att allt detta som förut förefallit mig så inwecklad och obegripligt blef nu så klart för mig att jag endast undrade på hur jag så länge kunnat wara blind för dess enkelhet. Jag behöfwer ju blott weta att jag är en eländig syndare. och tro att Jesus frälsat mig, och sedan bedja denna frälsare ge mig ett nytt sinne och bättringens kraft. – Allt annat är bisaker för hwilka jag ännu ej gjort mig riktigt reda. – – –

Min älskade syster, fåfängt skulle
jag försöka beskrifva för dig när
och huru den stora förändring
försiggått inom mig, - jag wisste
sjelf nästan ingenting derom förrän
jag efter min nattwardsgång i lördags
kände ett helt nytt lif röra sig inom
mig, nya åsigter, nya tycken ersätta
de gamla, ny kraft och glädje genom-
strömma mig! - Hur outsägligt stor är
ej Guds nåd, - när jag ser tillbaka
på dessa 20 år, jag framlefwat hur
möter mig ej på hwarje sida af min
lefnads bok wittnen om hur Guds
öga vakat öfver mig och Hans kär-
leksrika hand dragit mig på tusende w-
ägar att till sig. - hwad wille han
annat än göra mig lycklig! ge mitt
arma hjerta förlåtelse och frid, och
hur har jag ej gömt mig undan
för hans kärlek, gömt mig undan
för min egen sällhet i öfwerdåd.
Ack! måtte jag nu vara så fången
af Hans nåd att intet intet i werlden
mer kan skilja mig från honom, jag
ber ej om lugn och lycka, jag wet
dessa båda skatter äro ej jordens ego-
delar - jag ber blott att få blifwa
stadig i tron på Jesus, - med den bönen
will bedjas af oss båda; -

Jag tror jag skulle kunna ~~med~~ i ett enda
~~tvenne~~ ord innefatta hwari skillnaden be-
står emellan mitt fordna och nya lif,
- detta ord är det så sällan rätt för-
stådda ordet tro. Du wet min Ida
att oaktadt all mitt hjertas swaghet
har jag nästan ständigt suckat och
sträfwat efter förädling och frid,
jag har gjort föresatser, stridit, ofta
och mycket bedit - men jag har icke
trott, just denna brist har gjort
mitt armod ~~och~~ min wanmakt,
jag har sökt sjelf arbeta mig till
bättring, och då de djerfwa wingarne
fällts mot jorden, sjunkit modet med
dem, så har jag i ånger åter kämpat
med mina egna usla krafter -
och hwarför all denna fåfänga strid,
hwarför förstod jag ej förr att hwar-
ken föresats eller strid eller något
annat från wår sida köper oss
salighet i himmelen och ro på
jorden, utan att det är Jesu
försoning som ger oss allt detta
för intet, jag har wäl äfwen
förr trott mig tro, men sannin-
gen att aldrig gjort det förr
än nu. Hur jag fått denna lyck-
liga tro wet jag ej ja! all danken [?]
från samma nådarika Gud
det wet jag ju, och är det mig nog.

botten, dock icke i sjelfva staden,
utan ett stycke derifrån, men
Vargsäters boerna voro dock
emot oss der. Nu är det slut
med berättelsen, om ångbåts-
resan, jag hade väl något me-
ra att säga dig derom, men det
vore af [illegible] mindre vigt, hvar-
före jag spar mitt papper för
att säga dig något händelser-
hares. Vargsäters boerna bestodo
i Beate-Charlotte, Emma Åker-
man som är gouvernanten
och Carl den enda sonen hem-
ma en fjorton års gosse. Vi
fyra foro i en wagn, då en
annan ifrån Glockerstad hemta-
de de andra, och vi foro af
som jag trodde till våra be-
stämmelseorter, men jag bedrog
mig, ty inom kort stadnade vi
utanföre ett hus i staden som
bebos af gamla majorskan Tellitzen
nemligen mor till alla Tellitzerna
som vi känna. Det var mig
en liten kongress gumma, men
dock mycket vänlig emellan åt
men då var det en olycklig dag
ty hon hade varit sjuk och så
ingen från Vargsäter hade hört
om henne, så att stackars lilla
Beate Charlotte fick sig en
ganska sträng skrapa, som
för mig var ganska otrefligt
att afhöra, och tiden var [illegible]
[illegible] Der druck[illegible]

1 Vargsäter d. 7 Juli

Min älskade vän

Ack! om jag men blott för ett ögon-
blick kunde låna din så talande
penna, för att kunna beskrifva
för dig så väl ställe som perso-
ner der jag nu vistas, ty båda
delarna fordrar för att kunna
beskrifvas rätt en långt snällfärdiga-
re penna än min egen. Men nu
vill jag göra det så godt jag kan
och äfven i början tillägga något
om min ångbåtsresa, som kanske
äfven intresserar dig. På ångbåten
gick det mycket offörmerligt till,
jag satt och talade något med
mitt sällskap och läste med
Louise Tellitzen, men hela förmid-
dagen icke med någon annan.
När vi kommo nära Södertelje
råkade vi ångbåten, som kom
derifrån och jag igenkände mycket
väl Fröken Palsso, och vi stodo af
skräckt, men jag betviflar att hon
kunde känna igen mig. Sedan
tilldrog sig ingenting förrän vid
Södertelje, då Fröken Clowenskold
propanerade mig att hålla sig
för tante, och [illegible]

nöje sedan, ty hon är den aldra
vänligaste person man kan
tänka sig. Jag vistades mycket
i deras hytt, ty min hyttkam-
rat sof nästan hela tiden, och
så åto vi middag tillsammans
då tante Clewensschöld började
att hafva känning af Bråvikens
annalkande, och den kom äfven
temmeligen snart, då flera blefvo
sjuka men jag var alldeles frisk
och som du sjelf har varit
på Bråviken vet du säkert att
då om intet förr, börjar sjö peri-
od då man lärer känna hvara-
dra. Och som jag var frisk gick
jag omkring ibland de sjuka
för att kunna finna någon, till
hvilken jag kunde närma mig
och det lyckades mig fullkom-
ligt. Det var en den aldra hyggli-
gaste fru vid namn Gyllenberg och
hvilken hade sitt egendom bredt
vid Söderköping. Hon var gan-
ska ung, men dock var hennes
känslor ungdomligare än hon
verkligen var, och jag fann
mig mycket bra i hennes sällskap
och när vi hade passerat Brå-
viken, hon hade blifvit frisk
och aftonen var kommen, satte
vi oss på däcket, tätt bredvid
hvarandra, och hon beskref
sitt hem och talade om sin
[illegible] lusslockiga barn, emedan
[illegible] d gjorde henne
[illegible]

föll från skorstenen, och hvit-
het i skymningen utgjorde
ett vackert skådespel.
Men tyvärr! tyckan att ega
henne varade icke länge, vi
landade vid Söderköping, der
hon lemnade fartyget. Hennes
man var emot henne äfven-
som Friherrinnan [illegible] och
Carolina emot tante Clöwen-
schöld, och de kommo ombord
alla. Fru Gyllenberg presente-
rade mig för sin man den han
kallade sin svarta gubbe, och
han erbjöd sig att visa mig
en del af staden så mycket
vi kunde hinna på en qvart
hvilket jag genast antog, då jag
kom i tillfälle att få vara
med henne litet längre, och
sedan skildes jag vid henne
och han följde mig åter ned
till ångbåten, strax derefter
gick vi oss af derifrån, och jag
begaf mig till sängs och begag-
nade sovtiden, då Fru Lindeschöld
sade att vi voro snart framme
hvarföre jag skyndade att
kläda mig, och när det var
expedieradt, besåg jag staden
Linköping min blifvande
hufvudstad, dock vi kunde
icke fara ända fram, utan
måste afgå i båt, hvarföre
det dröjde en stund, då vi
icke kom förr ä[illegible]
[illegible]

så många barn, I allmänhet har
han mycket litet att göra, hvar-
före han sysselsätter sig mycket
med barnen och är verkligen
en mycket bra husfader.
Sedan är det tante, en menniska
hvars make jag knappt sett
i godhet och mildhet, och
jag kan icke bättre uttrycka för
dig hur hon är än då jag kallar
henne en riktig from själ. Hon
har visst aldrig varit ond, men
det har tror jag Mamma icke
heller varit, men det är dock
en stor skillnad emellan deras
beståndliga mildhet, ty Tantes
mildhet meddelar sig äfven till
andra, och dämpar isynnerhet
alldeles häftiga sinnen, det jag
tror alldeles icke Mamma kunde
göra, men det kommer sig deraf
att det genomgår henne en långt
kraftigare religionsanda, doch
hela andan i huset är just icke
särdeles, fastän några af dess
medlemmar är det mer än jag
kunde ana. Såsom ett exempel
på Tantes mildhet och tillika
religiositet vill jag nämna något
som förefallit här om middagen.
Tante Clövenschöld var fra[illegible]
ty hon var aftalt för att fråga
hur Tantes mor var och då
komma Farbror Gottfried och
Tante Clövenschöld i en liten
[illegible] om penninge affairer
[illegible] Fornel[illegible]

2 Feilitzen och hennes enda barn,
en nioårig gosse, mycket vacker
och ändock [illegible] bortskämd, som
annars är ovanligt med gullsgrisar.
Om Ministern Feilitzen
och hennes man Major Feilit-
zen vill jag sedan berätta mer.
Emedlertid beslöts det att vi
skulle fara ensamma och att
tante Clövenschöld och de an-
dra skulle stanna qvar hos
gamla majorskan, hvilket
i början var mig ganska ledt,
samt då jag skulle komma dit
alldeles ensam ibland obekanta
personer. Men ledsnaden för-
svann straxt, och det var verk-
ligen ingenting att vara rädd
för. Så kommo vi då ändtligen
fram, och när vi körde upp
på gården kom Fru Feilitzen
emot mig så att om hon hade
taget emot Wilhelmina, tror
jag det icke kunde hafva va-
rit vänligare, hon tog mig
i sina armar och sade med
den hjertligaste ton " Välkom-
men mitt älskade barn, det
var bra snällt att du ville
komma till oss, fastän vi hafva
så tråkigt nu, ty min mor
är så sjuk att vi vänta hvar
dag att hon skall dö, men
jag hoppas du skall få bättre
Detta hvar [illegible]
[illegible]

gjorde, sedan blef jag införd
i ett rum, doch det skjöd icke
samma tjusva tonaht, tvärtom
en lika trefld stämma uttalade
den, ty när vi kommo in sade
Beate-Charlotte, "Mamsell
Peyron är väl så god och
håller till godo med att hafva
samma rum som jag, ty vi äro
mycket trångbodda", och det
hade uppenbarligen tante Sophie för-
beredt på. Men tvertom, jag
var så oberedd som någonsin kun-
de vara det, och det föll en dy-
stra skymma öfver mina förr så lifliga
luftslott om ett eget litet rum
men doch hoppas jag, att ingen
märkte denna skymma, ty jag
försökte allt för att om möjligt
både i mitt yttre och inre vara
nöjd; vetandes att om mina
löften om ett eget rum icke
blefvo uppfyllda fick jag
något lika bra och kanske bättre
och det skedde så verkligen,
ty jag fick för mitt inres till-
fredsställande förnöjsamhet,
och till det yttre den bästa
rumkamrat jag kunde hafva
önskat mig. Doch i början
förest vid denna medgång och
sedan när jag icke längre visste var
jag hade ett bref som jag skulle
lemna från tante Sophie, [illegible]
bestående [illegible] och kakt
[illegible]

mycket illa gjorde att jag fick
gråten i halsen, men lyckligt-
vis kom den icke längre. Under
middagen bad tante Teilitzen mig kalla
sig för tante och Beate-Char-
lotte straxt på eftermiddagen
att jag skulle säga henne vid namn
sedan kom äfven Lieutenant
Teilitzen och bad mig vara
välkommen och tycktes mig
mycket treflig, som han äfven
är. Nu vill jag göra en liten
caracteristique öfver de hemma-
varande huru de i mitt tycke
förefaller att vara.
Lieutenant Teilitzen eller som
jag nu kallar honom just ifrån i dag
Farbror, är till sin kropp en
stor koloss, och går vanligtvis
i den der slags [illegible]
till sitt lynne är han alls
beslägtad med farbror [illegible], doch
icke på långt när så [illegible]
och [illegible], men mycket haf-
tig, hvilket doch mycket dämpas
af tantes mildhet, och hvilken
han nästan afgudar, äfvensom
sina barn, hvilka äro honom
alltför kära, och nästan det
första jag hörde honom säga
var, när Beate-Charlotte sade
mig så att han hörde: att de
voro så många syskon, "ty
de voro sju" [illegible]

hemme afhandlat eller som en viss Adelaide säger raisonerat öfver sina asigter i religionen, hvilket har varit af oändlig nytta för mig, och hvilket kanske var afsigten då jag hitkom före hennes död, (ty i Tisdags dog hon) Jag skulle mycket hafva att säga om hennes sista lidanden, men jag tror icke jag kan hafva utrymme då jag har beslutat att icke utsträcka mitt bref längre än till tolf sidor. Med Emma Åkerman blef jag icke du förrän på andra dagen då vi gjorden med Beate-Charlotte en promenad till Flockerstad, men sedan hafva vi blifvit mycket bekanta, dock är det just ingenting ovanligt hos henne, utan hon är så der en beskedlig anspråkslös flicka som är mycket road utaf om man kan hitta på något, hvaråt hon får skratta, ty hon är annars som jag var hemma vid litet alvarsamt humör, dock är hon mycket jemnare än jag var.

Den äldsta sonen kallad Urban är vid Vaxholmen, och kommer kanske intet hem, medan jag är qvar. Derefter den som ofta i mina tankar spelar hufvudrolen i hemmet, och det är Beate-Charlotte. Och efter mi[na] asigter är hon öfvertom emot fli[ckor]… …es utsagan; då Tan… [illegible]

och icke när Tarbsor och Vilhelmina, och säkerligen skulle flickorna Bergius tycka så äfven, om de kände dem riktigt.

Vid första påseendet synes det som Lotten (så kallar jag henne för kortheten skull) vara en små vänlig landtflicka som i sjelfva verket sade ja till allting, men man behöfver blott höra henne yttra sina asigter något mera, och man skall finna helt annat och märkvärdigt nog, tror jag att hon verkligen måste hafva funnit någon öfverensstämmelse med mig, ty hon öppnade snart förtrolig till hjertas kammare, och jag fann der en skön klenod, en äkta perla och det var ett lif med Gud så rent så fast så lyckligt, Hon är den första hos hvilken jag har sett ett sådant lif, utan att hafva undvikit verlden, men hon finner just intet nöje deri, men fortfar ännu, och för att lugna dig så skall jag lofva att icke med ett enda ord bedja henne draga sig derifrån, ty hos henne har Anden fått mera öfvermagt, och kan derföre mera uträtta än hundrafaldtals af mina böner. Vi bruka om qvällen göra långa promenader och då samspråka ofta i religion eller huru vi haf… …it ins…

glädje att se huru snäll hon är
emot de fattige, och huru glada
de äro när hon kommer, när vi
återvända äro de andra nästan
altid i säng och då gå vi in i
vår lilla kammare. När vi hafva
gått så det är skymt när vi kom-
ma hem, så säger hon, skall vi
icke läsa nu genast, medan vi
se Ida, och så tager hon fram
min Bibel, och vi läsa till-
sammans alldeles som förr jag
och du gjorde, och likaså läser
vi för det mesta om morna-
na tillsammans. Hon är van-
ligen först i säng och då när
jag är färdig att lägga mig i min
så går jag och ger henne en
aftonpuss och när jag är kom-
men i säng ropar jag ännu en
gång godnatt. Jag skulle hafva
önskat att säga dig om milj-
ön och alla rummen, och
de öfriga barnen hvilka äro
Carl, Ellen, Carolina och Emma,
blott två år gamla, men tiden
räcker icke till då jag vill så
länge som möjligt berätta
om botten. Hennes första andel-
liga lif började sedan för många
år sedan, men hon kom icke till
klarhet deri, förrän i fjol genom
Rudins predikningar, och samtal
med en flicka kallad Clara Lander
som hadde här i trakten, men
nu är ute som gouvernant.
... verkligen att jag ...
... blott ty de ...

Som en nyhet skall jag berätta dig att Louise Maal och Rudin
förlofvade sig och skola gifva sig [illegible] ut till America der han
skall blifva missionär. Skrif snart din Ida

3
litet häftig och utropade, "det vågar
jag min salighet på att hon gifver
ut mera" hvarpå Tante Adelheid
med den mildaste ton afbröt
honom med de orden "akta dig
gottfried lilla", Flera sådana exem-
pel skulle jag kunna anföra, och
jag lemnar åt dig sjelf att tänka
huruvida du tycker att sådant
hem, der en sådan menniska
är husmor. Hon är verkligen en
sådan menniska som icke det
minsta tilldragande, hvarken
genom sitt yttre (nu åtminstone
då hon är en stor rultig tarflig
husmor) eller genom glada tippor
och talanger eller några någon
stor talefgåfva i ett eller annat
ämne ändå verkligen ådrager
sig menniskors tycke, åtminstone
mitt. Sådan är det Emma Åker-
man som är gouvernant för
de två yngste flickorna, hon
är verkligen litet lik mig såväl
till utseende som till en del
till sin inre gåfvor, det vill
säga en enkel flicka, som kan
så der litet af hvarje, men
så der mycket litet som jag,
dock hvad som skiljer oss åt
är våra tankar i religion, ty
hon har visst en mycket fast
och kanske äfven bra, men icke
i mitt tycke, men vi talas
icke ofta vid i det ämnet, men
jag har ofta under denna tid
då Tantes mor ...